

**EFFECTS OF SUPPORTIVE-EDUCATIVE NURSING SYSTEM ON
DEPENDENT CARE BEHAVIORS AND THE OCCURRENCE OF
COMPLICATIONS AMONG CHILDREN WITH
LONG-TERM TUNNELED CATHETER**

SOMTAWIN SIRIREUNG

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF NURSING SCIENCE
(PEDIATRIC NURSING)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2005**

**ISBN 974-04-5904-8
COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY**

ผลของการพยาบาลระบบสนับสนุนและให้ความรู้ต่อพฤติกรรมการดูแลของผู้ดูแลเด็กและการเกิดภาวะแทรกซ้อนในเด็กที่ใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลางที่ใช้ระยะยาว(EFFECTS OF SUPPORTIVE-EDUCATIVE NURSING SYSTEM ON DEPENDENT CARE BEHAVIORS AND THE OCCURRENCE OF COMPLICATIONS AMONG CHILDREN WITH LONG-TERM TUNNELED CATHETER)

สมถวิล ศิริเรือง 4436608 RAPN/M

พย.ม.(การพยาบาลเด็ก)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: อัจฉริยา ปทุมวัน, Ph.D., วิไล ลีสุวรรณ, ค.ม. (การบริหารการพยาบาล)

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการพยาบาลระบบสนับสนุนและให้ความรู้ต่อพฤติกรรมการดูแลของผู้ดูแลเด็กและการเกิดภาวะแทรกซ้อนในเด็กที่ใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลางที่ใช้ระยะยาวภายหลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล 2 สัปดาห์ โดยใช้ทฤษฎีการพยาบาลของโอเร็มเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดูแลเด็กใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลางที่เข้ามารับการรักษาที่โรงพยาบาลรามธิบดี ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2546 ถึง เดือนพฤษภาคม 2547 การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดคือ เป็นผู้ดูแลหลักและทำแผลสายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลางที่บ้าน ไม่มีประสบการณ์การดูแลสายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลางมาก่อน ยินดีเข้าร่วมการศึกษาโดยเซนต์ในใบยินยอมและสามารถสื่อสารภาษาไทยได้ ส่วนเด็กที่เข้าร่วมในการศึกษานี้ เป็นเด็กใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลางครั้งแรกและไม่จำกัดอายุ กลุ่มตัวอย่างผู้ดูแลทั้งหมด 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 15 คน โดยทั้งสองกลุ่มได้รับการพยาบาลตามปกติ ส่วนกลุ่มทดลองได้รับการพยาบาลระบบสนับสนุนและให้ความรู้เพิ่มเติมโดยผู้วิจัยพร้อมคู่มือ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของผู้ดูแลและเด็กใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลาง แบบสอบถามพฤติกรรมดูแลเด็กใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลางและแบบสอบถามการเกิดภาวะแทรกซ้อนหลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลสองสัปดาห์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS/FW

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ดูแลกลุ่มทดลองที่ได้รับการพยาบาลระบบสนับสนุนและให้ความรู้เพิ่มเติมจากการพยาบาลตามปกติมีคะแนนพฤติกรรมดูแลเด็กใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลางสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p < .001$) และการเกิดภาวะแทรกซ้อนเกี่ยวกับอาการแสดงเริ่มต้นของการติดเชื้อแผลสายสวนในกลุ่มควบคุมมากกว่ากลุ่มทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .007$)

จากผลการศึกษาครั้งนี้สนับสนุนการนำการพยาบาลระบบสนับสนุนและให้ความรู้มาประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมดูแลเด็กใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลางของผู้ดูแลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และลดการเกิดภาวะแทรกซ้อนที่เกี่ยวข้องกับการใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลางในเด็ก.

EFFECTS OF SUPPORTIVE-EDUCATIVE NURSING SYSTEM ON
DEPENDENT CARE BEHAVIORS AND THE OCCURRENCE OF
COMPLICATIONS AMONG CHILDREN WITH LONG-TERM
TUNNELED CATHETER

SOMTAWIN SIRIREUNG 4436608 RAPN / M

M.N.S. (PEDIATRIC NURSING)

THESIS ADVISORS: AUTCHAREEYA PATOOMWAN, Ph.D.,

WILAI LEESUWAN, M.Ed.

ABSTRACT

The purpose of this quasi-experimental research was to find out the effect of a supportive-educative nursing system on dependent care behaviors and the occurrence of complications among children with long-term tunneled catheter. The conceptual framework of this study is based on Orem's Nursing Theory. Total samples were 30 caregivers of children with long-term tunneled catheter by using purposive sampling at Ramathibodi Hospital from May 2003 to May 2004. These caregivers were responsible for changing the catheter exit site dressing when the children were at home. They were divided equally into a control group and an experimental group. They were primary caregivers, had no prior experience in catheter care, were willing to participate in the study and signed an informed consent, and were able to read and write Thai. The patients were children of varying age, who were having their first catheter insertion. Both groups obtained conventional nursing care. The experimental group was given extra supportive-educative nursing system and a handbook. Three questionnaires on demographic data, caregiving behaviors, and complication occurrence were applied to collect data at two weeks post discharge. All data were analyzed by SPSS/FW program.

The results revealed that the score of caregiving behaviors at two weeks post discharge in the experimental group was significantly higher than in the control group ($p < .001$). The occurrence of complications at two weeks was an early sign of exit site infection in children whose caregivers were in the control group was significantly higher than in the experimental group ($p < .007$). No occurrence of partial occlusion and catheter displacement occurred in either groups.

The supportive-educative nursing system for encouraging catheter caregiving behavior is effective and tends to reduce catheter related complications. Therefore, its use is recommended.

KEY WORDS: SUPPORTIVE-EDUCATIVE NURSING SYSTEM /
LONG-TERM TUNNELED CATHETER / CAREGIVING
BEHAVIORS / COMPLICATION OCCURRENCE

78 P. ISBN 974-04-5904-8